

Relacja z III Rajdu Pieszego po Ścieżce Geoedukacyjnej *Dolina Świśliny*

W dniu 17.09.2024 r. odbył się III Rajd Pieszy po Ścieżce Geoedukacyjnej *Dolina Świśliny* w północnej części Gór Świętokrzyskich. Ścieżka została przygotowana przez pracowników Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego i otwarta w 2022 r.

W tegorocznym rajdzie uczestniczyło ponad pięćdziesięcioro uczniów klas szóstych, siódmych i ósmych wraz z opiekunami z: Publicznej Szkoły Podstawowej im. Antoniego Hedy Szarego w Kunowie, Publicznej Szkoły Podstawowej w Wymysłowie, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Janiku oraz Publicznej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Nietulisku Dużym.

I Rajd Pieszy po ścieżce, zorganizowany przez Stowarzyszenie *Witulín nad Świśliną* i Koło Gospodyń Wiejskich w Dołach Biskupich, odbył się jesienią 2022 r. Jego uczestnikami byli uczniowie i nauczyciele ze wszystkich czterech szkół podstawowych w gminie Kunów. Od tego czasu rajd prowadzony przez pracowników Oddziału Świętokrzyskiego PIG-PIB stał się imprezą cykliczną.

Wzorem lat ubiegłych marszrutę rozpoczęto od stanowiska przy zaporze Zbiornika Wióry. Znajduje się tu nie-

ścieżki. Stamtąd skierowali się do dawnego kamieniołomu Doły Opacie. Obecnie jest to pomnik przyrody będący drugim przystankiem ścieżki. W kamieniołomie tym odsłaniają się dolomity formacji wojciechowickiej środkowego i górnego dewonu (ryc. 1). Szczególne zainteresowanie uczestników wzbudziła mineralizacja kalcytem, manganem i tlenkami żelaza oraz niewielki fałd obalony widoczny w zachodniej części ściany kamieniołomu.

Trzeci przystanek ścieżki stanowią dawne kamieniołomy Doły Biskupie i Witulin, w których jest widoczna granica między piaskowcami retu warstw z Krynek a skałami węglanowymi wapienia muszlowego. Sięgająca XVII w. historia kamieniarstwa w Dołach Biskupich została przedstawiona na przystanku czwartym, gdzie uczestnicy rajdu mogli zobaczyć budynki po dawnych warsztatach kamieniarskich, a także ekspozycję poświęconą historii miejscowości Doły Biskupie, urządzoną w Izbie Regionalnej Stowarzyszenia *Witulín nad Świśliną*.

Kolejnym punktem w programie rajdu było spotkanie z burmistrzem miasta i gminy Kunów Lechem Łodejem przed siedzibą OSP w Dołach Biskupich. Burmistrz pod-

Ryc. 1. Drugi przystanek ścieżki geoedukacyjnej *Dolina Świśliny* w kamieniołomie środkowodewońskich dolomitów formacji wojciechowickiej Doły Opacie. Fot. E. Bąk

wielkie lapidarium eksponujące okazy piaskowców dolnotriasowej formacji z Wiór. Na blokach skalnych, pozyskanych w trakcie budowy zbiornika, są widoczne odlewy śladów wczesnotriasowych gadów, głównie chiroteriów, jak i struktury sedymentacyjne. Bogactwo i zróżnicowanie zespołu tropów wczesnotriasowych gadów i płazów z Wiór stanowi o wyjątkowości tego miejsca nie tylko w skali kraju, lecz także Europy. Następnie uczestnicy rajdu przeszli do tablicy informacyjnej na pierwszym przystanku

kreślił znaczenie ścieżki geoedukacyjnej w promowaniu dziedzictwa geologicznego gminy, a przedstawicielkom Oddziału Świętokrzyskiego PIG-PIB oraz dyrektorkom szkół uczestniczących w rajdzie wręczył pamiątkowe puchary ufundowane przez Stowarzyszenie *Witulín nad Świśliną*. Na zakończenie odbył się poczęstunek przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich w Dołach Biskupich.

Anna Fijałkowska-Mader i Ewelina Bąk